

CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

Nguyên tác: Giảng giải Đệ Tử Quy

Chủ giảng: Tiến sĩ Thái Lễ Húc

Người chia sẻ: Vô Danh cư sĩ

Bài thứ 8

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đang học mục II: Làm thế nào để có hạnh phúc, đó là do chọn lựa đúng; chọn lựa đúng cho cuộc đời là gì? Là giáo dục con cái. Giáo dục thế nào? Dùng giáo huấn Thánh hiền để dạy con đạo đức, đó là dạy con thái độ làm người và thái độ làm việc.

Tôi cũng có nhận được một bản câu hỏi của các bạn, do cư sĩ Diệu Ngọc tổng hợp gửi tới cho tôi, cho nên hôm nay như đã hẹn với các bạn, trước khi vào phần bài giảng của Tiến sĩ Thái, tôi xin chia sẻ các câu hỏi này để các bạn cùng tham khảo.

Chủ đề: Hạnh phúc là gì?

***Đồng học thứ nhất:**

Con xin tri ân cư sĩ Bà đã giảng cho chúng con hiểu rõ:

- *Muốn gia đình hạnh phúc phải chọn lựa đúng.*
- *Chọn lựa đúng cho cuộc sống chính là giáo dục con cái.*
- *Phương pháp giáo dục đúng nhất là thân giáo.*
- *Giáo dục con cái thái độ làm người, thái độ làm việc ạ!*

*** Trả lời:**

Về câu hỏi này của bạn tôi xin trả lời như sau:

Kính gửi đồng học!

Mặc dù bạn đã nói rất đúng, nhưng tôi nhận thấy việc nhận thức *Đệ Tử Quy* của bạn không có tiến bộ so với những lần chia sẻ trước. Vì sao nói thế? Vì câu bạn chia sẻ này đã thuộc lòng từ những lần trước và hôm nay bạn vẫn chia sẻ như cũ, vậy là không có điểm mới nào.

Tiến sĩ Thái có giảng: “Học như chèo thuyền ngược nước, không tiến ắt lùi”, nên không có điểm mới so với trước đây tức là bạn đã thụt lùi.

Ngay đến tôi, chia sẻ lần này là lần thứ tư rồi mà càng ngày càng cảm thấy có nhiều khai thị mới lạ. Bạn nên tham khảo các chia sẻ của các đồng học dưới đây:

***Đồng học thứ hai:**

Con xin tri ân cư sĩ Bà đã chia sẻ. Con xin ghi nhớ muốn có hạnh phúc thì (1) phải lựa chọn đúng và (2) lựa chọn giáo dục con cái về thái độ làm người, làm việc.

***Trả lời:**

Kính gửi đồng học!

Nội dung câu hỏi này của bạn là bàn về những chọn lựa nào để cuộc đời có hạnh phúc, tôi xin trả lời như sau:

Câu hỏi này của bạn tôi đã bắt đầu thấy có điểm mới:

Tức là bạn đã tách được ra hai cái: chọn lựa cả cuộc đời là giáo dục con cái, còn lại nhân sinh từng giây từng phút đều đang chọn lựa thì tức là bạn phải chọn lựa đúng. Đây là thời điểm. Tôi nhận thấy trong chia sẻ của bạn có hai điểm mới: **HẠNH PHÚC DO ĐÂU MÀ CÓ?** Do chọn lựa đúng mà tôi phân tích kỹ hơn như sau:

Thứ nhất: Hành vi mang tính chất thời điểm.

Có những chọn lựa đúng cho bản thân, con cái, và gia đình... Đây là các hành vi mang tính chất thời điểm, hay như Tiến sĩ Thái nói: “Nhân sinh từng giây từng phút đều đang chọn lựa”.

Đây chính là câu bạn nói ở bên trên “phải lựa chọn đúng”.

Thứ hai: Hành vi mang tính chất lâu dài cả đời.

Đó là như bạn nói, lựa chọn việc giáo dục con cái **“Thái độ làm người và thái độ làm việc”**. Cả đời phải tập trung vào cái chuyện này. Đến khi nó như một cái cây, nó đã đứng vững như thế này rồi thì lúc ấy bạn có thể buông được và về cuối đời của bạn phải nói là rất có hậu.

Còn bây giờ thì chúng ta đã thấy rất nhiều những trường hợp cha mẹ sống cô độc một mình. Ở Pháp, làm nên cả một dãy phố mặc dù quay lên thì rất đẹp, hai bên đường đầy hoa, các căn hộ cũng rất đẹp, đường phố rất đẹp. Nhưng mà mỗi một cái căn như thế chỉ có hai vợ chồng già. Có cô phóng viên cũng ở đấy, cô nói chuyện là: “Thỉnh thoảng lắm thì tôi lại thấy con cái về một ngày thì nhà cửa lại vui vẻ rộn rã. Sau đấy chúng lại ra đi. Khi tôi hỏi thì ông bà đều nói là: ôi, con tôi nó bận lắm. Rồi có một lần chiếc xe cấp cứu đỗ ngay trước cửa, và thấy người bác sĩ cấp cứu ấy đưa ông cụ lên trên xe, thế thì bà cụ có đứng trở lại”. Cô có ra hỏi, thì bà cụ bảo: “Không, con cái tôi nó không thể vào chăm được đâu, mà bây giờ vào đây là có bệnh viện hết”. Chẳng bao lâu thì ông cụ ra đi. Và người ta không còn nhìn thấy bà ấy hàng ngày ra để tưới mấy cái cây hoa ở ngoài cổng nữa. Rồi chẳng bao lâu bà cũng ra đi nốt.

Vậy thì con cái họ ở đâu lúc này? Dù rằng với một cái căn hộ đẹp đầy hoa, thì cái “**Dưỡng phụ mẫu chi tâm**” các bạn đã không làm được. Vậy thì, khi đọc cái bài đấy thì tôi đã hiểu rằng những người con này về cuối đời họ sẽ gặp cảnh gì? Y như thế, con cái họ cũng sẽ bỏ họ.

Tuy nhiên, nói hai mà là một, tức là thời điểm và lâu dài, trong chung có riêng, trong riêng có chung. Ví dụ khi bạn dạy con thái độ làm người, làm việc bằng phương pháp “**thân giáo**” chẳng hạn, thì tức là bản thân bạn đang từng giờ, từng phút chọn lựa cho những hành vi đúng của bản thân mình.

2. Bàn thêm về các chọn lựa cuộc đời

***Đồng học thứ ba:** Em xin tri ân cư sĩ Bà cùng thầy Thái đã chia sẻ giảng giải chương 1 Đường Đến Hạnh Phúc ạ. Kết luận của bài: Đường đến hạnh phúc là chọn lựa đúng. Chọn lựa đúng cho cuộc sống chính là giáo dục con cái. **“Nhân sinh từng giây từng phút đều đang chọn lựa”**, “trong cuộc đời có những chọn lựa có thể thay đổi lại được, dù có mất

công mất sức, mất tiền, mất thời gian, nhưng có những chọn lựa thì suốt đời không thể thay đổi được và có khi là dẫn đến cả mất mạng”.

***Đồng học thứ tư:** Con xin tri ân công đức thầy Thái, tri ân công đức cư sĩ Bà đã giảng rõ cho chúng con hiểu: Muốn gia đình có hạnh phúc thì phải “chọn lựa đúng”. Đúng ở đây chính là giáo dục con cái.

Thưa Bà! Con vô cùng thấm thía câu: “... Trong cuộc đời có những chọn lựa có thể thay đổi lại được, dù có mất công, mất sức, mất tiền, nhưng có những chọn lựa thì suốt đời không thể thay đổi được... ”. A Di Đà Phật!

(Bạn này là một người học Phật cho nên có câu “A Di Đà Phật”).

***Trả lời:**

Cảm ơn cư sĩ Yên, cư sĩ Chúc Thảo đã truyền tải đúng thông điệp “mới” của tôi mà tôi muốn nhắn gửi các bạn, đó là: “Nhân sinh từng giây từng phút đều đang là chọn lựa”.

Thứ hai: “Trong cuộc đời có những chọn lựa có thể thay đổi được, dù có mất công mất sức, mất tiền... nhưng có những chọn lựa thì suốt đời không thể thay đổi được và có khi là dẫn đến mất mạng”.

Thứ ba: Chọn lựa đúng cho cuộc sống chính là phải giáo dục con cái.

***Đồng học thứ năm:** Con xin tri ân cư sĩ Bà đã chia sẻ cách làm thế nào để có hạnh phúc, đúng là: “Khó nhất của đời người không phải là phấn đấu mà là chọn lựa”. Con thưa cư sĩ Bà: Làm thế nào để lựa chọn đúng, để luôn có thể đi trên con đường hạnh phúc thì phải học, phải không ạ?

***Trả lời:**

Kính gửi đồng học!

Cảm ơn đồng học đã có câu hỏi. Câu tôi định chia sẻ thêm cùng các bạn, đang chưa biết bắt đầu thế nào thì đồng học Diệu Ngọc đã hỏi.

Câu này xin chia sẻ với các bạn như sau:

Thứ nhất: Trước hết về nói về lý

Xin nhắc lại NHỮNG THỜI KHẮC QUAN TRỌNG TRONG CUỘC ĐỜI CẦN CHỌN LỰA CHÍNH XÁC: Đây, muốn hỏi cái chọn lựa đúng thì bây giờ phải nhớ ba thời điểm này, trước tiên về ba thời điểm này đã. Trong cuộc đời có ba bước ngoặt mình cần phải chọn lựa chính xác. Ở đây tôi khái quát thôi:

- 1) Chọn nghề nghiệp (tức là chọn ngành hoặc trường khi con chuẩn bị thi đại học...);*
- 2) Chọn nơi làm việc (tức là chọn người lãnh đạo nhân từ);*
- 3) Chọn lựa bạn đời (tức là chọn vợ, chồng tốt).*

Cụ thể xin chia sẻ thêm như sau:

Nói về chọn nghề nghiệp sai lầm, vị nữ sĩ kia kể tiếp:

Tôi có kinh nghiệm đắt giá về việc này, xin kể cùng các bạn:

“Ngày tôi còn đi học phổ thông, tôi học khá tốt các môn tự nhiên, chính vì vậy mà tôi khá kiêu ngạo. Khi chuẩn bị thi đại học là năm 1976, cha tôi có nói với tôi rằng:

- Con nên thi vào ngành kinh tế vì cả nhà đều ở trong ngành đó, về sau xin việc cũng dễ. Hơn nữa con lại là con gái không thể xa gia đình được vì “con chim có tổ”, lúc con khó khăn thì có cha mẹ, anh chị bên cạnh giúp đỡ, khi cha mẹ về già cũng đông đủ con cháu ở bên, thì lúc tuổi già cũng đỡ cô quạnh.

Nhưng tôi lúc đó, “ngựa non háu đá” nhất định không nghe và nói với phụ thân rằng:

*- Con sẽ thi vào trường và ngành nghề mà con yêu thích. Con chẳng sợ xin việc khó, con chẳng cần ở Hà Nội, vì Bác Hồ đã dạy: **“Đâu cần thanh niên có, đâu khó có thanh niên”**.*

Biết tôi quá ương bướng, cha tôi tặc lưỡi rồi nói:

- Thôi thì để sau này hoàn cảnh dạy con vậy.

Thế là tôi nộp đơn vào một trường đại học kỹ thuật thuộc loại danh tiếng nhất của Việt Nam. Kết quả thì đúng là tôi thi đậu, nhưng quả thật cái giá mà tôi phải trả khá lớn và đúng như phụ thân tôi dự đoán: “dù có thông minh, học giỏi, có nền tảng dạy dỗ (vì gia đình tôi vốn là nhà Nho), nhưng cả đời vất vả không làm nên cơm cháo gì”.

Bạn thấy đấy, thông minh, học giỏi, thật thà, có đạo đức, nhưng chọn lựa nhầm.

Khi ra trường các bạn bè tôi hầu hết đều được phân về các nhà máy ở khắp các tỉnh thành trong cả nước, nhưng tôi sau khi trải qua thực tập ở các nhà máy này, tôi không chịu nổi mùi hóa chất, tiếng ồn và những buổi đi ca đêm, nên đúng như lời cha tôi nói, tôi không thể đi xa. Lần này thì tôi đã nghe cha tôi không dám đi xa nữa và cuộc đời đã chứng nghiệm điều nghe này là đúng, nhưng xin miễn nói lý do tôi thấy đúng ở đây.

Thế là tôi đành ngồi nhà hơn 1 năm trời để nhờ cha mẹ xin việc cho ở Hà Nội. Ngày tôi tốt nghiệp ra trường là năm 1981, nên lúc ngồi “bó gối” ở nhà trong khi các bạn đã đi làm hết là một điều vô cùng buồn tủi (cho dù tôi học giỏi và bảo vệ đồ án của tôi cũng loại giỏi, mà là học thật không phải “mua bán” bằng cấp nhiều như bây giờ). Cuối cùng thì cha mẹ tôi vất vả mãi mới xin được cho tôi vào một cơ quan chuyên ngành kinh tế. Vì sao lại vất vả? Vì ngành tôi học hoàn toàn trái với cơ quan mà tôi được nhận vào làm việc.

Ngày đầu tiên đi làm, công việc đầu tiên của tôi là gì? Làm bảo vệ trông xe cho cơ quan. Rồi tiếp tục tôi lại được phân công chính thức làm bảo vệ, nhưng lần này được ngồi trong nhà, trông nom tài sản, kho hàng của cơ quan, cũng như đồ của các cán bộ nhân viên.

Vì cơ quan tôi làm là đơn vị về dịch vụ tài chính nên mỗi lần khách đến giao dịch “bị chạm mặt” bạn bè cũ là tôi lại cúi mặt xuống để không ai nhận ra mình.

Cứ như thế, với trình độ đại học, thông minh, nhanh nhẹn, thật thà, tôi dần dần cũng được đưa vào làm bộ phận kế toán. Nhưng dù tôi có làm hay, làm tốt, làm giỏi đến bao nhiêu đi chăng nữa, mọi người đều công nhận, nhưng khi chuẩn bị tăng lương hoặc có một việc gì đấy liên quan đến quyền lợi (ngày xưa không phải là lương cứ 3 năm hoặc 5 năm tăng

một lần như bây giờ) là tôi thường xuyên bị nói rằng “làm trái ngành nghề”. Cuối cùng thì cực chẳng đã, tôi đành phải sắp xếp đi học lại ngành kinh tế, trong lúc cả hai con đều còn nhỏ tuổi. Vất vả chồng chất nhưng biết làm sao được, “mình làm mình chịu, kêu mà ai thương”.

Kết quả là sau 17 năm tôi tốt nghiệp đại học, tôi cũng đã có một cái bằng kinh tế đúng với công việc mà mình đang làm. Vậy là tôi đi đường vòng mất 20 năm (vì còn mất 3 năm đào tạo lại), lúc đấy dù có nhận ra thì cũng đã muộn.

Bạn thử tính mà xem: năm 23 tuổi đi làm, vì đi muộn mất hơn 1 năm, cộng với 20 năm sau mới được đào tạo lại đúng ngành nghề, lúc này đã 43 tuổi thì cuộc đời xem như đã sang trang mới, “chuẩn bị về già”. Người xưa có nói: “trai 30 tuổi đang xoan, gái 30 tuổi đã toan về già”. Đây còn là những 43 tuổi, chẳng về già thì là cái gì ạ. Cho nên cả đời không làm nên “cơm cháo” gì là vậy.

Thứ hai: Nói về chọn lãnh đạo tốt

Ở đây chữ “tốt” là người lãnh đạo là nhân từ, biết thương nhân viên.

Chúng ta phải nhớ trong cái thập nghĩa thì thứ nhất là: “Phụ từ, tử hiếu” (cha lành, con hiếu), thứ hai là “phu nghĩa phụ thính” là gì ạ? Chồng thì có nghĩa với vợ, mà vợ thì phải biết vâng lời. Tôi nói luôn đến cái quan hệ thứ ba cho nó nhanh, quan hệ thứ ba là “quân nhân, thần trung” có nghĩa là vua hay người lãnh đạo phải nhân từ, người nhân viên hay thần dân là phải trung thành, thì chữ “tốt” ở đây là cái người lãnh đạo nhân từ phải biết thương nhân viên, chứ không phải tốt như nhiều bạn nghĩ là: Họ đối với riêng mình tốt, họ làm hợp với ý riêng mình, thì mình cho là tốt, thì không phải, thì cái đấy nó sẽ không bền.

Xin đưa ra một ví dụ: Ngày 4/6/2018 trên trang mạng có đưa tin hai ngư dân Việt Nam trong độ tuổi 20 tới làm việc trên một tàu cá xuất phát từ cảng Seogwipo thuộc đảo Jeju của Hàn Quốc. Họ thường xuyên bị bóc lột sức lao động, quấy rối tình dục và ném xuống biển theo lệnh của thuyền trưởng trong khoảng thời gian gần 6 tháng.

Phóng sự trên kênh JTBC ngày 29/5 cho thấy người này đang vùng vẫy giữa biển trong bắt lực, chỉ cách tàu vài mét. Nạn nhân nói rằng:

thuyền trưởng giận dữ đã ném anh xuống biển khiến anh vô cùng kinh hoàng khi tay và chân như sắp đóng băng. Anh nói thêm rằng những vết sẹo trên mặt cũng do thuyền trưởng gây ra (đánh, đâm, thậm chí ném dao...vì đây tôi chỉ lược trích).

Đoạn video trong phóng sự được quay hồi tháng 3 bởi một ngư dân Việt Nam khác tới Hàn Quốc từ tháng 9/2017 (tức là quay tháng 3/2018). Người này cáo buộc thuyền trưởng đã đột nhập vào phòng và có hành vi quấy rối tình dục với anh. Hai người Việt kể lại rằng: thuyền trưởng thường đe dọa họ bằng cách ném dao hoặc các đồ vật khác. Các thành viên trong gia đình thuyền trưởng ở trên tàu thì lạm dụng sức lao động của họ.

Các bạn, vì sao họ đến Hàn Quốc? Tôi dám chắc vì họ hy vọng có thu nhập tốt hơn ở Việt Nam. Đây là chọn lựa sai. Bởi vì đây là chọn lựa lấy cái thu nhập làm đầu.

Đến đây thì bạn đã cảm thấy lựa chọn về người lãnh đạo nhân từ quan trọng hơn hay là thu nhập cao quan trọng hơn?

Ví dụ 2: Chưa hết, vụ án mỹ nhân Hàn Quốc “Vườn Sao Băng” tử tử vẫn nhức nhối sau gần 10 năm: Jang Ja Yun chết trong tình trạng treo cổ tại nhà riêng vào ngày 8/3/2009. (Mười năm sau họ lật lại vấn đề).

Trước khi tự tử, diễn viên để lại bức thư với nội dung cô bị ép quan hệ tình dục, hầu rượu đại gia. Nếu không phục tùng thì cô bị đánh đập.

Theo Sports Seoul, công ty quản lý của Jang Ja Yun thiết kế quán bar ở tầng một. Sau khi uống rượu ở đây, công ty sắp xếp khách lên tầng ba để được “phục vụ” qua đêm một cách bí mật.

Trong di thư, Jang Ja Yun viết cô từng phải ngủ tổng cộng hơn 100 lần với 31 đại gia. Cô ghi rõ tên và chức danh của họ cùng địa điểm “phục vụ” họ. Nữ diễn viên kể từng bị ép lên giường cùng với cả bốn người đàn ông.

Trong thư tuyệt mệnh của cô có đoạn viết: “Ngày giỗ cha mẹ tôi (bố mẹ cô qua đời vì tai nạn giao thông), các người cũng ép tôi phải đi hầu hạ đại gia, thật quá ác độc, khôn nạn. Tôi đã ghi danh sách ra rồi, chết đi thành ma cũng sẽ phải đến báo thù đến cùng”.

Nữ diễn viên còn viết mỗi lần thay áo đồng nghĩa với việc cô phải hầu rượu và ngủ cùng một người đàn ông mới. Theo Jang Ja Yun, một số nghệ sĩ nữ khác cũng bị ép làm các việc tương tự. Đoạn cuối của di thư, cô viết: “Tôi là một diễn viên mới vào nghề, yếu đuối, bất lực. Tôi muốn thoát khỏi cuộc sống đau khổ này”.

Vậy thì sao nào? Tiền nhiều, danh tiếng lớn, nhưng cuối cùng với ông chủ tàn ác như vậy thì cô đã phải tìm đến cái chết. Đây chính là chọn lựa sai lầm khiến mất mạng.

Hồ Chủ Tịch đã từng nói: “Bất kỳ ngành nào, nghề nào làm tốt cũng đều là anh hùng”. Cho nên không có ngành nghề không tốt (trừ trường hợp vi phạm chánh mạng trong “Bát Chánh đạo” Phật dạy, ví dụ làm những nghề như nấu rượu, sản xuất vũ khí là không được) mà chỉ có con người không tốt mà thôi. Khổng Tử cũng đã sáng tác ra “Lễ, Nhạc” để dạy dân: “Di phong dịch tục, mạc thiện ư nhạc” (có nghĩa là: dạy dân thay đổi các phong tục cũ lạc hậu, không gì bằng âm nhạc). Do đó dù có là nghề diễn viên, hay nghề hàng hải... nếu làm vì mục đích lợi lạc xã hội đều là tốt đẹp. Cái đáng sợ chính là những người chủ vô đạo, tàn ác, đã vì những danh lợi của mình mà biến nhân viên thành các con vật để kiếm tiền thì mới đáng phê phán.

Thứ ba: Nói về chọn lựa vợ chồng tốt

Bài sau Tiến sĩ Thái có hẳn một chương và chắc ở đây tự các bạn cũng thấy bao nhiêu các trường hợp xảy ra với chính các bạn, với người thân các bạn, với bạn bè các bạn và với rất nhiều người trong xã hội này khi chọn lựa vợ hoặc chồng lầm.

Quay trở lại câu hỏi của đồng học Diệu Ngọc “Làm thế nào để lựa chọn đúng?”

Bây giờ đến việc:

Thứ hai: Nói về sự

Ba cái thời điểm kia là bạn nhớ rồi nhé! Chữ “đúng” ở đây tức là bạn luôn lựa chọn những điều nào sao cho “tu thiện, đoạn ác” thì đây chính là đúng.

Như Hòa thường thường xuyên dạy bạn: **“Không làm các việc ác, mỗi năm được bình yên”...**, các bạn đọc tiếp đi ạ, **“Siêng làm các việc lành, hàng năm được như ý”** (nguyên văn: “Chư ác mạc tác, tuế tuế bình an; chúng thiện phụng hành, niên niên như ý”). Đây sự thực là nhân quả, là quy luật của vũ trụ. Cũng như tôi nói, bạn đánh vào tường một lực, thì nhất định cái tường đó nó phản lại bạn một lực bằng như thế, đau tay như thế. Cũng vậy, bạn làm thiện thì như trong Thái Thượng Cảm Ứng Thiên có dạy: “Hễ tâm dấy khởi một điều thiện, thì thiện thần đã đi theo bạn rồi, mà hễ tâm (chưa cần làm nhé) dấy khởi một điều ác thì ác thần đã đi theo bạn rồi”, đây là nam châm hút sắt từ.

Nhưng bởi vì thiện ác bạn không biết phân biệt. Bây giờ bạn bảo giữa hai cái lựa chọn, tôi ví dụ nhé, một cái nơi này bạn đang làm việc, bạn thấy bên kia có nhiều tiền hơn, thế thì bây giờ bạn bảo: vậy làm thế nào lựa chọn đúng, con rất cần tiền để con mua sắm, rồi trang trải, rồi là mua xe ô tô.

Vậy phải làm thế nào cho đúng thiện đây?

Bạn phải quay trở lại chữ đúng là phải thiện, thiện ở đây là gì? Là bạn theo đúng Liễu Phàm Tứ Huấn định nghĩa nhé, là gì ạ? Lợi ích cho người là thiện, còn lợi cho mình là ác. Bạn đừng sợ rằng chỉ lợi cho mình thì thiệt, không bao giờ có, cứ lợi người, thì trước sau cũng lợi mình.

Cho nên bạn lại quay trở về cái chữ “lựa chọn đúng” là bạn phải làm sao đúng thiện, mà thiện ở đây, tôi sẽ chia sẻ một câu ngắn gọn đàng sau thôi, như chúng ta đã học, tức là thiện không phải theo cái nhìn phàm phu của mình. Người ta cho bạn cái này, người ta cho bạn cái khác, người ta đề bạt bạn, bạn bảo: “Ôi, trời! Người này tốt quá!”. Không phải thế, mà thiện phải đúng theo tiêu chí của Liễu Phàm Tứ Huấn - đây là Thánh dạy. Đấy, đúng ở đây là bạn luôn lựa chọn những điều sao cho tu thiện, đoạn ác.

Tôi ví dụ: Với việc chọn ngành nghề chẳng hạn, tùy vào năng lực của mình, nhưng luôn chọn những ngành mà mình có thể hy sinh phụng hiến cho xã hội được nhiều nhất.

Ví dụ: Tiến sĩ Thái đang làm một số công việc khác nhưng cuối cùng bỏ. Bỏ để chuyển sang làm gì? Hoàng dương học thuyết Không - Mạnh để

giúp cho xã hội an định, đây là cái nghề mà lợi lạc cho người hơn thì mình chọn.

Đệ Tử Quy dạy là gì ạ? “Thường ổn định, chớ danh lợi mà đổi nghề”, đúng chưa ạ? Cho nên nếu vì danh lợi mà bạn đổi nghề thì đúng là bạn đã vi phạm Đệ Tử Quy rồi. Nhưng nếu vì hy sinh phụng hiến cho xã hội được nhiều hơn, được tốt hơn so với nghề cũ, đồng thời lại có cơ hội thì bạn nên đổi, như Tiến sĩ Thái chẳng hạn.

Vậy thì bạn có thể đổi nghề nhưng mà cái nghề mà làm sao nó hy sinh phụng hiến được nhiều hơn thì bạn làm.

Tùy vào năng lực của mình nhưng luôn chọn những ngành mà mình có thể hy sinh phụng hiến cho xã hội nhiều nhất.

Còn nếu như bạn đã có ngành nghề rồi thì bạn luôn phải nhớ chuyển tâm vì người, luôn luôn vì người.

Định làm một cái việc này, nghĩ bụng đây nhé: apply để chuẩn bị xin đi học tiến sĩ ở Nhật.

Quay trở lại mục đích: Có phải bạn đi để bạn lấy bằng cấp, để bạn về tìm cơ hội khác, để bạn chuyển sang chỗ khác, để bạn làm được lương cao hơn không ạ? Nếu vậy thì không được. Bạn phải xuất phát là nếu như bạn đi học, thì với cái trí tuệ này, với cái kiến thức này, bạn về bạn sẽ hy sinh phụng hiến được nhiều nhất.

Đây không phải là nói lý thuyết, mà khi bạn hi sinh phụng hiến như thế, đây chính là bạn đi đúng đại đạo và khi đi đúng đại đạo thì nhất định phước sẽ đến, họa sẽ đi.

Cho nên bạn cũng lợi mà xã hội cũng lợi, chứ không phải bảo là, hô khẩu hiệu là tôi chỉ làm cho xã hội lợi. Bởi vì muốn một xã hội an định thì trước tiên mỗi một con người phải hạnh phúc, một gia đình phải được hạnh phúc, lúc đó hãy nói đến xã hội thịnh vượng và phát triển. Đó, lại quay trở lại chọn lựa thiện đúng.

Nhưng thế nào là thiện, ác?

Chúng ta là người phàm không có khả năng phân biệt, thiện cho là ác, ác cho là thiện, mê hoặc điên đảo thì Liễu Phàm Tứ Huấn đã dạy ta tám loại:

Trước tiên thì tôi nói về thiện cho là ác, ác cho là thiện. Học trò của Trung Phong Thiền sư, Thiền sư có hỏi:

- Vậy thế nào là thiện?

Thì bảo:

- Đánh người, mắng người là ác, còn lễ phép, cung kính là thiện.

Thiền sư bảo:

- Không phải như thế! Đánh người mắng người nhưng mà lợi ích cho người thì đấy vẫn là thiện; còn nếu như cung kính, lễ phép nhưng mà để lợi mình thì đấy vẫn là ác.

Liễu Phàm Tứ Huấn có dạy chúng ta tám loại, tôi điểm qua thôi nhé, các bạn vừa học chắc các bạn nhớ: thiện thật, thiện giả; thiện đúng, thiện sai; thiện nghiêng, thiện thẳng; thiện đầy, thiện vơi; thiện tiểu, thiện đại; thiện khó, thiện dễ... mà bạn cũng đã học rồi, rồi Phật cũng dạy bạn ngũ giới, thập thiện...

Sợ các bạn quên, tôi xin nhắc lại một câu chuyện rất nhỏ: Lã Văn Ý Công, ông là một vị quan tể tướng, khi ông về hưu, về quê, trên đường về thì có một kẻ say rượu nằm ở giữa đường ngăn không cho xe ông đi. Ông vì lòng nhân nại và thương, ông bảo:

- Thôi, tránh đi đường khác, nhường cho nó, không có gây sự với nó làm gì.

Sáu tháng sau, khi ông hỏi trở lại thì cái kẻ say rượu kia đang ở trong ngục tử tù. Vì sao ạ, là bởi vì lại giở một cái cách như thế, bất kính với một vị có chức sắc nữa thì cuối cùng vào tử tù. Vậy ông mới than lên rằng:

- Ngày trước khi ta nghĩ rằng ta tha cho nó là thiện thì ngày nay nó ở trong tử tù. Nếu như ngày trước mà ta cho bắt nó, đánh đòn cho nó,

giam cho nó vài bữa, thì ngày hôm sau nó không dám làm với người khác thì mạng của nó còn cứu được. Đây là thiện đúng, thiện sai.

Tức là: người hành thiện không được nghĩ đến hiện tại mà phải nghĩ đến tương lai, không được nghĩ đến một cá nhân mà phải nghĩ đến đại chúng, đây mới là thiện thật. Phật dạy ngũ giới thập thiện nữa rồi, bản thân tôi cũng đã chia sẻ ba ngày này với nội dung thiện - ác.

Nếu vẫn chưa tỏ tường thì “113 câu trong Đệ Tử Quy, Công Quả Cách, Thái Thượng Cảm Ứng Thiên, đây đều là những lời Thánh nhân dạy, không phải của phàm phu, nên bạn cứ như thế mà làm ắt phước đến họa đi, đường đến hạnh phúc, ta có đi ắt có đến.

Bây giờ nói chung chung bạn bảo chẳng biết thế nào là thiện ác, vậy thì bạn bắt đầu lớp 1 nhé. Đệ Tử Quy nhé: “Cha mẹ gọi, phải đến ngay. Cha mẹ sai, chớ lười biếng. Cha mẹ dạy phải kính nghe. Cha mẹ trách phải thuận sửa”.

Vâng, cảm ơn các bạn!

Tiếp tục: Công Quả Cách, Thái Thượng Cảm Ứng Thiên. Đây đều là những điều Thánh nhân dạy, không phải phàm phu, nên bạn cứ thế làm thì ắt phước đến, họa đi.

Chúng ta đã biết, tôi nói lại về Thánh nhân nhé. Chúng ta là phàm phu chúng ta nhận biết tất cả các cái sự việc ở ngoài đời thông qua sáu giác quan của chúng ta, nói riêng về con mắt thì gọi là “nhục nhãn”. Ví dụ bạn tu tập mà lên như là Ngộ Không đi lên các tầng trời, cõi trời gọi là “thiên nhãn”. Tiếp tục ạ, quả vị A La Hán “huệ nhãn”, đấy Ngài Mục Kiền Liên là đắc được huệ nhãn đấy. Tiếp tục đến được quả vị nữa, Bồ tát là gì ạ? “Pháp nhãn” và cuối cùng Phật là “Phật nhãn”.

Cho nên với phàm phu chúng ta, cái không gian chúng ta nhận biết chỉ là ba chiều. Nhưng mà có phải ba chiều không? Không phải, cho nên khi bạn càng tu tập, (đương nhiên là bạn đã có cả một cái bài về nền tảng tu hành, thì đây là lời của Thánh nhân. Cho nên cái nhìn của Thánh nhân là chuẩn, không phải cái nhìn như phàm phu, tôi thích ông này thì tôi bảo ông này tốt, tôi ghét bà kia thì tôi bảo bà kia xấu, không phải thế.

Vậy thì chúng ta chưa đạt được như thế, vậy thì cứ y giáo phụng hành. Bây giờ hiểu về lý rồi, bạn có nhớ 6 bài nền tảng tu hành tôi chia sẻ với các bạn rồi không ạ? Thì bây giờ cứ bảo như thế thì bạn cứ thế mà làm đi. Bắt đầu từ hành vi bạn làm thì từ hành vi sẽ sang thành thói quen. Từ thói quen thì sẽ sang thành tập quán. Từ tập quán sang thành gì ạ? Thành ý. Từ thành ý sang thành khí chất, bạn thành công, bắt đầu vàng bạn đã tinh luyện sang thành vàng 10 rồi.

Cũng vậy, tôi vẫn ví dụ như một cái bình nước, một cái siêu nước này bạn cung cấp nhiệt lượng cho nó dần dần dần dần đến một mức độ nhất định thì lúc ấy nó sẽ chuyển lượng thành chất.

Cuối cùng tôi xin nhắc lại một lần nữa lời Hòa thượng dạy để bạn có thể khắc sâu: “Không làm các việc ác, mỗi năm được bình yên. Siêng làm các việc lành, hằng năm được như ý”.

Vâng ạ! Chúng ta đã vừa nghe một số ví dụ về chọn lựa mang tính thời điểm nhưng là chọn lựa nhầm. Đây là biểu pháp nghịch, như chọn nghề nghiệp nhầm chẳng hạn và chọn ông chủ hay còn gọi là người lãnh đạo nhầm - bất nhân, bất nghĩa nên dẫn đến những kết cục là thất bại trong cuộc đời, thậm chí là mất cả mạng.

Bây giờ tôi xin chia sẻ với các bạn về một tấm gương chọn lựa giáo dục cho con cái, và đã thành công viên mãn. Đó là ai ạ? Là Mạnh Mâu, mẹ của Mạnh Tử. Bà đã nỗ lực giáo dục cho Mạnh Tử thì cuối cùng công lao của bà được đền đáp xứng đáng là tạo nên một vị Á Thánh vậy.

Mạnh Tử có địa vị chỉ sau Khổng Tử trong hệ tư tưởng Nho giáo chính thống thời xưa.

Trong Tam Tự Kinh có câu: “Tích Mạnh Mâu, trạch lân xứ; tử bất học, đoạn ky trử” chính là nói về điển tích “Mạnh Mâu ba lần chuyển nhà” và “Mạnh Mâu cắt vải” để dạy con.

1. Chuyện thứ nhất: Ba lần chuyển nhà.

Theo Liệt Nữ Truyện, Mạnh Tử, tên thật là Mạnh Kha, mồ côi cha từ năm 3 tuổi, ở với mẹ, nhà nghèo.

Lúc đầu thì nhà ở gần chợ, bà thấy con cứ thường xuyên nghe những người bán ở chợ là dối giá. Bà bảo “vậy môi trường thế này không được, con ta sẽ hư mất”.

Bà tìm cách chuyển nhà, thì chuyển lần thứ hai, thì lại đến gần cái chỗ lò mổ lợn. Hàng ngày cứ nghe tiếng lợn bị mổ, khóc kêu eng éc, bà bảo “vậy con ta sẽ mất lòng từ bi, không được”.

Lần thứ ba, chuyển đi đâu ạ? Gần nghĩa địa thì ngày nào cũng thấy là kèn trống ò e í ỏi, thế là con mình cũng chạy theo. Bà bảo không được.

Vậy cuối cùng lần này bà chuyển nhà thì bà chuyển đến gần một trường học. Và cuối cùng thì công của bà làm sao ạ? Đã nuôi ra được một vị Á Thánh. Đó ạ.

Bạn thấy không ạ? Mạnh Mầu chọn lựa đấy ạ, chọn gì ạ? Chọn môi trường tốt cho con học tập.

2. Chuyện thứ hai: Mạnh Mầu cắt vải

Mạnh Tử tuy có trí thông minh và tuệ căn bẩm sinh, nhưng cũng có tính ham chơi giống như những đứa trẻ khác.

Một hôm, Mạnh Tử trốn học, (bỏ học mà) đi ra ngoài chơi nửa ngày mới trở về nhà. Khi Mạnh Tử trở về nhà, Mạnh mầu không nói lời nào liền dùng kéo cắt đứt mảnh vải mà bà đang dệt thành hai mảnh.

Mạnh Tử hốt hoảng kinh ngạc, Mạnh Mầu liền nói:

- Việc nghỉ học của con cũng giống như việc mẹ cắt đứt mảnh vải này

Mạnh Tử nghe xong những lời nói của mẹ trong lòng liền hiểu rõ. Kể từ đấy ông dốc lòng quyết tâm học tập.

Bạn thấy không ạ? Đúng như lời bàn quẻ Mông ở bài 4 mà tôi đã chia sẻ: “Trẻ thơ được giáo dục chân chính, đó là công lao lớn nhất để làm nên một vị Thánh vậy”. Nhưng sự giáo dục chân chính này phải bắt đầu từ đâu? Theo Nho sĩ Trần Hoàng Mưu vào đời nhà Thanh, thì “Đầu

mỗi chân chánh của giáo dục phải bắt đầu từ gia đình và sự thành tựu của các bậc nhân tài phải bắt đầu từ thơ ấu”. Cho nên Mạnh Mẫu đã làm một tấm gương sáng cho các bạn, cho chúng ta và cho muôn đời sau để thấy rằng công lao giáo dục cho con cái là cái công lao lớn nhất để tạo nên một vị Thánh vậy. Bạn có muốn con bạn làm Thánh không? Vậy thì bạn phải chịu khó giáo dục cho con cái.

Vâng ạ, thời gian của chúng ta đã hết, bài học của chúng ta hôm nay tạm dừng ở đây.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào bài học ngày mai. Xin cảm ơn!
